

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **L. K.**, narozená dne x. x. x
státní příslušností x
bytem v ČR: x

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2019 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA08-PD3-2012

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, jímž jí nebyla podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), prodloužena doplňková ochrana.
2. Žalobkyně v žalobě shrnula dosavadní průběh řízení, napadla rozhodnutí v celém rozsahu výroku. Namítala, že v Bělorusku nedošlo k tak významným změnám trvalé povahy, že by jí již doplňkové ochrany nebylo zapotřebí. Uvedla, že se bezpečnostní situace v Bělorusku

nezměnila takovým zásadním způsobem a v těch aspektech relevantních pro její osobu, aby bylo možné vyloučit, že v případě návratu do Běloruska jí nebude hrozit skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Rozhodnutí měla za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a domnívala se, že žalovaný poukazuje na určité pozitivní trendy ve vývoji politické situace v Bělorusku, ale z rozhodnutí není dle žalobkyně zřejmý jejich reálný dopad na ochranu lidských práv běloruských občanů v praxi. Odkazovala na zprávu Amnesty International o stavu lidských práv v Bělorusku za období let 2013 - 2018, výroční zprávu Human Rights Watch za rok 2017, informace zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva z října 2017 a zprávu organizace Freedom House z ledna 2019. Měla za to, že bývalá přítelkyně jejího bratra předala běloruské policii tajně pořízenou nahrávku, na níž se s žalobkyní baví o její žádosti o azyl. Za jejími rodiči v Bělorusku dochází policie a ptá se na ni, proto jí ve vlasti může hrozit nebezpečí vážné újmy. Obávala se, že jí tamní státní orgány budou znepríjemňovat život bez možnosti se bránit. Poukázala na pravidlo „v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu.“ Domáhala se zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nesouhlasil s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají žalobkyní namítaná porušení zákonných ustanovení. Uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobkyní a přihlédl k nim. Shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Měl za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. V průběhu správního řízení postupoval v souladu s právními normami, jimiž je pro případ správního řízení ve věci rozhodování o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany vázán. Neshledal však důvody k vyhovění žádosti žalobkyně k prodloužení doplňkové ochrany udělené jí rozhodnutím ze dne 8. 10. 2013 a dvakrát prodloužené, naposledy dne 13. 3. 2017 s platností do 4. 4. 2019. V podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí. Nedomníval se, že by návrat žalobkyně do vlasti mohl představovat skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Dle žalovaného v průběhu správního řízení nebyly uvedeny ani prokázány žádné skutečnosti, které by vedly k ponechání udělené doplňkové ochrany. Poukázal na to, že žalobkyně má možnost upravit si pobyt na území České republiky pomocí institutů daných zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), k čemuž odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018 č. j. 6 Azs 369/2017-41. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalobkyně k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřila svůj nesouhlas s takovým projednáním věci.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 11. 2013 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA14-2012 byla žalobkyni udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu na dobu 12 měsíců. Rozhodnutím žalovaného č. j. OAM-285/ZA-ZA14-

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

ZA09-PD1-2012 ze dne 15. 10. 2014 a rozhodnutím č. j. OAM-285/ZA-ZA14-P17-PD2-2012 ze dne 13. 3. 2017 byla doba trvání doplňkové ochrany žalobkyni opakovaně prodloužena. V zákonem stanovené lhůtě, konkrétně dne 25. 2. 2019, požádala žalobkyně o další prodloužení doplňkové ochrany.

7. Při pohovoru dne 3. 5. 2019 žalobkyně uvedla, že dne 18. 2. 2019 požádala o trvalý pobyt a stále čeká na odpověď. Musela dodat daňové přiznání, jako osoba samostatně výdělečně činná. Popsala, že v roce 2012 požádala o mezinárodní ochranu z důvodu pronásledování příslušníky diktátorského režimu prezidenta Lukašenka, obávala se o svůj život z důvodu šikanování policií. Dodala, že ve vlasti podnikala, ale byl jí zapálen obchod, ona sama byla zbita, znásilněna a udeřena do oka, což s sebou nese trvalé zdravotní následky. Když podala stížnost na jednání policie, policisté ji měli navštívit v nemocnici a vyhrožovat, že pokud nestáhne svoji stížnost zpět, už neuvidí rodiče. Následně podala žádost o azyl. Svoji situaci a žádost probírala s bývalou přítelkyní svého bratra, tato přítelkyně chtěla od bratra nějaké peníze. Když bratr žalobkyně odmítl zaplatit, měla ho informovat o nahrávce, na níž je zachycená výpověď žalobkyně o azylové proceduře. Bratrova přítelkyně měla údajně nahrávku předat tamní policii, která začala chodit za rodiči žalobkyně a ptát se jich, kde se dotyčná nachází a jaké organizace podporuje. Příslušníci státní moci mají neustále navštěvovat jejího otce a vyptávat se ho, jakou politickou organizaci žalobkyně podporuje. Informace získává od bratra, kterému přibližně třikrát do roka telefonuje. S nikým jiným v kontaktu není. Na otázku správního orgánu ohledně otázek na podporu politické organizace žalobkyně uvedla, že v žádné politické organizaci není, ale bývalé přítelkyni svého bratra řekla o své azylové žádosti. Ta měla nahrávku poskytnout policii, což je důkaz. Dále uvedla, že žádá o prodloužení doplňkové ochrany, jelikož jí jde o život a ona se obává šikany ze strany státních orgánů v souvislosti s jejím podnikáním, protože po ní měly být požadovány úplatky. Podle žalobkyně by jí v případě návratu do vlasti čekalo vězení za diskreditaci republiky, protože státní orgány nestíhají potrestat úředníky porušující lidská práva. Pokračovala, že kdyby podnikala, znovu by po ní chtěli úplatky, protože je tam korupce a stát to dovoluje. Čekalo by ji vězení za diskreditaci republiky kvůli žádosti o azyl, podle zákona o diskreditaci státu by jí hrozil až pětiletý trest, protože nikdo nesmí vynášet informace o tom, co se děje ve státě. Jelikož jí ale Bělorusko nemohlo poskytnout bezpečí, obrátila se na jiný stát. Dále uvedla, že v České republice je již od roku 1998, tedy 21 let a o mezinárodní ochranu zde žádala dvakrát. Na otázku správního orgánu, z jakého důvodu by měla mít po tak dlouhé době potíže, žadatelka odpověděla, že toho, kdo se dlouho nenachází v republice, ihned zatknou, postačí, aby se vrátil. Tyto informace četla na internetu, osobně nikoho nezná, ale podle jmenované o tomto píše i OSN. Uvedla, že doplňková ochrana jí byla udělena 4. 11. 2013, jelikož jí šlo o život z důvodu pronásledování ze strany státních příslušníků, konkrétně policie a diktátorského režimu prezidenta Lukašenka. Správní orgán poukázal na to, že doplňková ochrana jí byla udělena z důvodu tehdejší bezpečnostní situace v zemi původu. Podle žalobkyně se situace v Bělorusku za poslední dva roky zhoršila. Sdělila, že podle poslední zprávy Rady OSN z 19. 1. 2019 se situace v zemi po parlamentních a prezidentských volbách vyostřila a v březnu 2017 byly zatčeny stovky lidí během protestů, v březnu 2018 pak 110 odpůrců politického režimu, v srpnu 2018 mělo dojít k zatčení 20 novinářů a u některých z nich byly provedeny razie. Pokračovala, že podle Amnesty International je Bělorusko poslední evropskou zemí, kde se vykonává trest smrti a v roce 2018 měl být vykonán na třech lidech. V zemi neexistuje podle žadatelky lidskoprávní systém, pokud se člověk dostane do vězení, čeká ho šikana, nelidské zacházení a mučení. Dotyčná vysvětlila, že takto nechce skončit, protože

stát jí nemůže poskytnout bezpečí a státní orgány selhávají při potrestání svých zaměstnanců. Také tam není svoboda pohybu. Na otázku správního orgánu, odkud dotyčná čerpá tyto informace, odpověděla, že hodně čte na internetu. Ve vlasti má otce a bratra, oba žijí ve městě Borisov. Jmenovaná je v kontaktu pouze s bratrem. V případě návratu by jí rodina mohla pomoci, ale každý má své vlastní problémy, není si tedy jistá. Nevěří státu, že by tam mohla žít v bezpečí. Uvedla, že člověk se v zemi nemůže obrátit na orgány, když je šikanovaným daňovým poplatníkem. V České republice podniká, jako OSVČ má dvě prodejny, s rychlým občerstvením a bižuterií. Dodala, že včas platí daně, je svobodná a bezdětná. Vyloučila rodinné vazby v České republice a k aktuálnímu zdravotnímu stavu sdělila, že stále bojuje s vyhrzlou ploténkou, s níž má problémy již mnoho let a časem bude nevyhnutelná operace, kterou prozatím odmítá.

8. Správní spis pak obsahuje zejména následující pro danou věc podstatné dokumenty: rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2013 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA14-201, rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2014 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA09-PD1-2012, rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2017 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-P17-PD2-2012, žádost o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 25. 2. 2019, protokol o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 3. 5. 2019, informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 14. 7. 2019 „Bělorusko – Bezpečnostní a politická situace v zemi“, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 6. 2019 č. j. 113939-6/2019-LPTP „Bělorusko – Pobyt občanů Běloruské republiky (BR) v zahraničí, situace občanů BR po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, sledování občanů BR v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, trestní řád BR – čl. 369-1 „diskreditace Běloruské republiky“, trestní řád BR – čl. 356 „zrada státu“, návrat občanů BR bez dostatečných dokladů do vlasti, pozbytí státního občanství BR“, informaci Jamestown Foundation/Euroasia Daily Monitor ze dne 18. 1. 2018 „Bělorusko – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci“, zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018 ze dne 13. 3. 2019, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2019 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA08-PD3-2012
9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
10. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.*
11. Městský soud v Praze připomíná, že rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 10. 2013 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA14-2012 byla žalobkyni udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu na dobu 12 měsíců. Žalovaný odůvodnil její udělení takto: „Po zhodnocení

výpovědi žadatelky, posouzení jejích hlavních motivů k podání současné žádosti o mezinárodní ochranu a výše citovaných aktuálních informačních pramenů dospěl správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že vzhledem k nepříznivé bezpečnostní situaci v Bělorusku, která se vybrotila po posledních prezidentských volbách v prosinci 2010, v případě návratu výše jmenované žadatelky o udělení mezinárodní ochrany do vlasti nelze jednoznačně vyloučit, že by mohla být vystavena přímému a bezprostřednímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.“ Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 10. 2014 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-ZA09-PD1-2012 a rozhodnutím ze dne 13. 3. 2017 č. j. OAM-285/ZA-ZA14-P17-PD2-2012 doplňkovou ochranu podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu opakovaně prodloužil, neboť neshledal, že by v Běloruské republice došlo k podstatné změně situace s ohledem na potíže žalobkyně.

12. Soud dále uvádí, že po posouzení další žádosti žalobkyně o prodloužení doplňkové ochrany (žádost ze dne 25. 2. 2019) žalovaný dospěl k závěru, že došlo k takovým změnám situace v zemi původu žalobkyně ve vztahu k potížím, které prezentovala, že udělené doplňkové ochrany již není zapotřebí.
13. Podle názoru zdejšího soudu vycházel žalovaný z dostatečně zjištěného skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (ust. § 3 správního řádu), zejména provedl s žalobkyní pohovor, při kterém jí umožnil vyjádřit se k důvodům, které ji vedly k podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, k potížím, které ve vlasti měla, a k dalším skutečnostem, které považovala za podstatné; a shromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi původu žalobkyně. Zjišťoval jak skutečnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, tak ty hovořící v její neprospěch (ust. § 50 odst. 3 správního řádu).
14. Žalovaný svůj závěr, že udělené doplňkové ochrany již není zapotřebí, opřel především o informaci Jamestown Foundation/Euroasia Daily Monitor ze dne 18. 1. 2018 „Bělorusko – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci“, informaci MZV ČR č. j. 113939-6/2019LPTP ze dne 6. 6. 2019, informace OAMP- bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 14. 6. 2019 a zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2018 ze dne 13. 3. 2019, ze kterých ve svém rozhodnutí obsáhle citoval (srov. str. 3 až 6 napadeného rozhodnutí). Žalovaný mimo jiné konstatoval: „Po porovnání výše uvedených informací se skutečnostmi uvedenými žadatelkou v řízení o udělení doplňkové ochrany, v následných řízeních o prodloužení doplňkové ochrany a v současném řízení o prodloužení doplňkové ochrany správní orgán konstatuje, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti výše jmenované ve vztahu k jí prezentovaným potížím, že udělené doplňkové ochrany již není zapotřebí.“ Soud upozorňuje například na to, že po parlamentních volbách v roce 2016 se poprvé od roku 2004 staly poslankyněmi též dvě opoziční kandidátky. Při prezidentských volbách v roce 2015 nedošlo k brutálním zásahům proti občanské společnosti ani k uvěznění předních opozičních představitelů. Západní státy uznaly, že v běloruském politickém prostředí došlo k několika zlepšením, spolupráce Běloruska se státy Evropské unie a Spojenými státy americkými se prohloubila. V srpnu 2015 došlo k propuštění politických vězňů. Organizátoři a účastníci nepovolených shromáždění již nejsou odsuzováni k trestům odnětí svobody, ale jsou jim ukládány pokuty. Došlo ke zmírnění státního pronásledování politické opozice, což přispělo k mírnému zlepšení politického prostředí. V roce 2016 přijalo Bělorusko první mezirezortní plán ohledně lidských práv [výše uvedené informace vyplývají ze zprávy Transformačního indexu Bertelsmannovy nadace (BTI) z ledna 2018 o Bělorusku, který je soudu znám z jeho činnosti]. Z informace Jamestown

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

Foundation/Euroasia Daily Monitor ze dne 18. 1. 2018 „Bělorusko – Shrnutí uplynulého roku: Bělorusko usiluje o větší národní konsolidaci“ dále plyne, že Bělorusko překonalo období ekonomického poklesu. Na konci roku 2017 prezident Lukašenko podepsal dva výnosy, které měly odstranit omezení pro podnikatelskou činnost. Snižuje se také napětí mezi vládními a opozičními příznivci. V roce 2017 též pokračovalo sbližování Běloruska se západními státy. Jako forma potrestání demonstrantů je častěji voleno jejich pokutování. V květnu 2017 bylo zaregistrováno politické hnutí „Pověz pravdu“. Některé základní informace o aktivitách vlády jsou zpřístupňovány na internetu. Nezávislí novináři jsou příležitostně schopni vyvinout tlak na úřady. Z uvedeného je zřejmé, že situace v Bělorusku se v poslední době podstatným způsobem zlepšila.

15. Situací v Bělorusku se v minulosti vyjadřoval i Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“), např. v usnesení ze dne 15. 5. 2020 č. j. 10 Azs 20/2020-40, kde konstatoval: *„Závěry žalovaného i krajského soudu o nynějším zlepšení bezpečnostní situace v Bělorusku jsou podloženy informacemi uvedenými ve správním spisu. Oproti situaci z roku 2010 již v Bělorusku nedochází k brutálním zásahům proti občanské společnosti. V podrobnostech NSS odkazuje na s. 5 až 8 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný cituje konkrétní pasáže ze zpráv o zemi původu. Žalovaný své závěry opřel o zcela konkrétní skutečnosti. Zdroje, ze kterých žalovaný vycházel, jsou relevantní, aktuální a důvěryhodné (rozsudek ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16; k zjišťování a zohlednění informací ve prospěch i neprospěch žadatele pak rozsudek ze dne 30. 6. 2010, čj. 9 Azs 16/2010-229). Ačkoliv je Bělorusko dle citovaných zpráv považováno za autoritářský stát a z hlediska dodržování lidských práv jde o problematickou zemi, neznamená to nutně, že kterýkoliv občan této země je vystaven tomuto negativnímu vlivu (ve vztahu k situaci v Bělorusku srov. např. usnesení ze dne 9. 1. 2020, čj. 7 Azs 168/2019-33, bod 14; či ze dne 29. 1. 2020, čj. 10 Azs 436/2019-28, bod 9).“* Zdejší soud také odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 12. 2019 č. j. 60 Az 17/2019-27 (kasační stížnost proti němu byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020 č. j. 9 Azs 31/2020-35 odmítnuta pro nepřijatelnost), ve kterém se uvádí: *„Zdejší soud poukazuje na skutečnost, že žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval jednotlivými informacemi a zprávami o zemi původu žalobce, z nichž při rozhodování v jeho věci vycházel, a dospěl k závěru po prostudování v odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedených zpráv týkajících se země původu žalobce, že došlo ke zlepšení dodržování lidských práv, zprávy již nehovoří o bezdůvodném zatýkání odpůrců režimu a hrozbě jejich mučení, oproti zprávám, z nichž těžil žalovaný při rozhodování o udělení doplňkové ochrany v roce 2016, 2014 a 2013. V zemi původu žalobce tak došlo k podstatné změně okolností, za kterých mu byla v roce 2016 prodloužena doplňková ochrana.“*
16. V případě žalobkyně nebyly shledány žádné specifické okolnosti, které by jí bránily v návratu do vlasti. Na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí se žalovaný věnoval konkrétním skutečnostem, které žalobkyně uvedla jako důvody pro podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyni nelze označit za opoziční aktivistku či aktivistku v boji za lidská práva. Žalobkyně nikdy nebyla členem žádné politické strany ani nebyla politicky aktivní. Žalobkyně sice uváděla, že měla jako začínající podnikatelka ve vlasti problémy s jednotlivými úředníky, kteří po ní požadovali úplatky, se státními orgány však potíže neměla. Žalovaný po posouzení nových sdělení žalobkyně neměl za to, že by žalobkyni ve vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. S tímto posouzením se zdejší soud ztotožňuje a považuje ho za dostatečné.

17. Žalovaný se zabýval též tím, zda žalobkyni v případě návratu do země původu hrozí postih související s řízením o udělení mezinárodní ochrany nebo za pobyt v zahraničí. Vycházel přitom z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 6. 2019 č. j. 113939-6/2019-LPTP „Bělorusko – Pobyt občanů Běloruské republiky (BR) v zahraničí, situace občanů BR po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, sledování občanů BR v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, trestní řád BR – čl. 369-1 „diskreditace Běloruské republiky“, trestní řád BR – čl. 356 „zrada státu“, návrat občanů BR bez dostatečných dokladů do vlasti, pozbytí státního občanství BR“. Z posouzení učiněného žalovaným plyne, že žalobkyně nebyla osobou, která by byla politicky a aktivní a nelze tedy předpokládat, že by o ní měly projevovat běloruské státní orgány jakýkoliv zvýšený zájem a že ani z tohoto důvodu žalobkyni v zemi původu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu (srov. str. 6 napadeného rozhodnutí). Soud toto hodnocení považuje za dostatečné, souhlasí s ním a odkazuje na něj, k námitce žalované, že policie ví o její žádosti o mezinárodní ochranu, soud uvádí, že v informacích obsažených ve správním spise je jasně řečeno, že *„Navrátilí se občané mají stejná práva jako ti, kteří žijí v zemi nepřetržitě. Neúspěšní žadatelé o azyl mohou být předmětem zájmu jen v případě, že běloruské státní orgány o absolvování této procedury vědí. Nebezpečí ve smyslu fyzickém nehrozí ani od státu, ani od soukromých osob. Nebylo zaznamenáno ani znevýhodňování či diskriminace na základě žádosti o mezinárodní ochranu.“* Tudíž i přes tvrzení, že jsou běloruské orgány informovány o její žádosti o mezinárodní ochranu, které však žalobkyně během řízení žádným způsobem neprokázala, musí soud konstatovat, že dle informací obsažených ve správním spise žalobkyni nebude v zemi původu hrozit nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. K tomuto soud dodává, že i pokud by žalobkyně informaci skutečně bývalé přítelkyni sdělila, tuto jí sdělila z vlastní vůle a musela si být vědoma rizik, která jsou s tím spojena, včetně možného zneužití těchto informací. V protokolu k pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany sama žalobkyně uvedla, že příslušníci státní moci dochází za jejím otcem a dotazují se na to, jako politickou organizaci žalobkyně podporuje. Již dříve uvedla, že nikdy nebyla členem žádné politické strany, ani nebyla politicky aktivní, a tudíž nelze předpokládat, že by jí ze strany státních orgánů hrozilo jakékoliv nebezpečí.
18. Jakkoli nelze přes uvedené změny považovat Bělorusko za prototyp rozvinuté demokracie, není současně možné s odkazem na uvedené tvrdit, že by osobám, jako je žalobkyně, nyní hrozila při návratu do vlasti vážná újma. Zde lze odkázat na usnesení NSS ze dne 15. 5. 2020, č. j. 10 Azs 20/2020-41 bod 9, kde NSS uvedl, že *„ačkoliv je Bělorusko dle citovaných zpráv považováno za autoritářský stát a z hlediska dodržování lidských práv jde o problematickou zemi, neznamená to nutně, že kterýkoliv občan této země je vystaven tomuto negativnímu vlivu (ve vztahu k situaci v Bělorusku srov. např. usnesení ze dne 9. 1. 2020, č. j. 7 Azs 168/2019-33, bod 14; či ze dne 29. 1. 2020, č. j. 10 Azs 436/2019-28, bod 9).“* Žalobkyně vyjadřuje v žalobě obavu z pronásledování v zemi svého původu s ohledem na to, že běloruské orgány vědí o její žádosti o mezinárodní ochranu. Z informací a zpráv, ze kterých vycházel žalovaný, naopak plyne, že určité ústrky, nepříjemnosti či příkoří musí v Bělorusku snášet víceméně „jen“ protirežimní aktivisté, obhájci lidských práv či bývalí političtí vězni.
19. Žalobkyně netvrdí a ani z ničeho nevyplývá, že by byla jakkoli politicky angažována či se snažila aktivně vystupovat proti politickému režimu v Bělorusku. Žalovaný shledal, že žalobkyně je co do profilu nezájmovou osobou. Úvaha, že by byla žalobkyně po svém

návratu do vlasti pronásledována pro určitou svoji žádost po 21 letech od vycestování ze země původu a po 12 letech od doby, kdy se údajně měly běloruské orgány o její žádosti o mezinárodní ochranu dozvědět, nevznívá příliš věrohodně. Navíc, jak uvedl žalovaný, žalobkyně nebyla před odjezdem z vlasti vystavena žádnému zájmu bezpečnostních složek. I tato okolnost podle soudu snižuje pravděpodobnost toho, že by po návratu do Běloruska měla být žalobkyně předmětem zájmu státních orgánů. Z výše uvedených zpráv a informací o bezpečnostní situaci v Bělorusku vyplývá i to, že neúspěšní žadatelé o azyl nejsou v Bělorusku znevýhodňováni, resp. takové jednání nebylo zaznamenáno.

20. Městský soud, jak je naznačeno shora, musí odmítnout námitku žalobkyně stran bezpečnostní situace v Bělorusku. Závěr žalovaného o zlepšení situace v Bělorusku je dostatečně podložený příslušnými zprávami. Od roku 2012 došlo v zemi původu žalobkyně ke zlepšení bezpečnostní situace. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 15. 5. 2020, č. j. 10 Azs 20/2020-41 bod 9 „*Oproti situaci z roku 2010 již v Bělorusku nedochází k brutálním zásahům proti občanské společnosti.*“ Městský soud si je vědom rozsudku NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011-57, podle něhož „*odejmutí doplňkové ochrany je možné jen a pouze tehdy, došlo-li ke kvalifikované změně, resp. úplnému zániku, těch okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany.*“ Soud pak ani není v tomto řízení povolán k opětovnému přezkoumávání skutkových a právních otázek, jež byly posouzeny v rozhodnutí o neudělení azylu a udělení doplňkové ochrany, neboť jak uvedeno v citovaném rozsudku NSS „*Za situace, kdy jsou otázky „původní“ existence důvodů k poskytnutí doplňkové ochrany pravomocně vyřešeny se závěrem, že stěžovateli je poskytnuta, nepřipadá při posuzování rozhodnutí o jejím prodloužení či odejmutí v úvahu provést jakousi revizi těchto důvodů. To by bylo možno pouze odstraněním či změnou příslušného původního rozhodnutí, ne však náhradou původních důvodů důvody jinými v rozhodnutí o prodloužení či odejmutí doplňkové ochrany.*“ V nyní projednávané věci musí soud s ohledem na skutková zjištění konstatovat, že v zemi původu žalobkyně došlo od doby rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany k podstatné změně okolností v aspektech, které vedly k jejímu udělení.
21. Ve svém vyjádření správní orgán správně podotkl, že integrace žalobkyně na zdejším území je jistě žádoucí, nicméně na zdejším území pobývala s vědomím dočasnosti udělené doplňkové ochrany. Ve vazbě na tuto námitku lze citovat z usnesení NSS č. j. 6 Azs 369/2017 ze dne 14. 3. 2018: „*Nadto žalovaný již předně v odůvodnění rozhodnutí poukázal na to, že zákon o azylu předpokládá dočasnost udělené mezinárodní ochrany (str. 6), a tedy návrat cizince do země původu v případě, že pominou důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena. Neznamená to však, že by byl cizinec (zde stěžovatelka) nucen k návratu, ale je na něm, zda si oprávnění pro případný další pobyt zajistí prostřednictvím jednoho z pobytových institutů podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.*“
22. K judikatuře uvedené v žalobě, kdy má žalovaný správní orgán v případě pochybností postupovat ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu soud uvádí, že v napadeném rozhodnutí nevznikly pochybnosti o podstatné změně okolností v Běloruské republice, a proto žalovaný nemohl postupovat v rozporu s touto judikaturou Nejvyššího správního soudu. Žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí prokázal významnost a trvalost změn situace v Bělorusku ve vztahu k důvodu, pro který byla žalobkyni udělena doplňková ochrana.
23. Městský soud v Praze uzavírá, že žalovaný řádně porovnal okolnosti, za kterých byla doplňková ochrana udělena, s okolnostmi danými při rozhodování o jejím prodloužení, dostatečně posoudil významnost a trvalost změn situace v Bělorusku ve vztahu k důvodu,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

pro který byla žalobkyni udělena doplňková ochrana. Svůj závěr, že doplňkové ochrany již není třeba, řádně odůvodnil, přičemž vycházel z relevantních a aktuálních zdrojů, které jsou novější, než zdroje, na které odkazovala žalobkyně v žalobě. Posouzení žalovaného odpovídá i judikatuře Nejvyššího správního soudu. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, žalovaný přijal řešení odpovídající okolnostem případu a zároveň neodlišující se od rozhodnutí vydávaných v obdobných případech (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020 č. j. 9 Azs 31/2020-35). Městský soud v Praze tak souhlasí s žalovaným, že žalobkyni v její domovské zemi již nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu.

24. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
25. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. ledna 2021

JUDr. Marcela Rousková, v.r.
samosoudkyně